Tilastokeskus

Pvm 11.10.2016

Dnro TK-01-1428-16

Vastaanottaja

Valtionvarainministeriö
Tuula Karjalainen

Eduskunta, Verojaosto
Ilkka Lahti

Viite Hallituksen esitys HE 29/2016

Asia

Tilastokeskuksen lausunto hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi arvonlisäverolain 137 ja 143 §:n muuttamisesta

Tilastokeskus haluaa antaa lausunnon hallituksen esityksestä laiksi arvonlisäverolain 137 ja 143 §:n muuttamisesta. Tilastokeskus pitää esitystä yritysten näkökulmasta tärkeänä ja hyvin valmisteltuna. Haluamme kuitenkin tuoda esille muutamia huomioita esitetystä verotuksen muutoksesta erityisesti arvonlisäveroaineiston tilastointikäyttöön liittyen:

Tilastokeskus käyttää nykyistä, suoriteperusteista arvonlisäveroaineistoa (jatkossa oma-aloitteisten verojen ilmoitusta) monipuolisesti Euroopan unionin lainsäädännössä säädeltyjen asetuspohjaisten suhdannetilastojen, kuten teollisuustuotannon volyymi-indeksin, toimialoittaisten liikevaihtokuvaajien, tuotannon suhdannekuvaajan sekä neljännesvuositilinpidon aineistolähteenä. Nämä ovat keskeisiä ja laajalti käytettyjä indikaattoreita talouskehityksen seurannassa.

Verohallinnon aineisto on kattavuutensa, oikea-aikaisuutensa (suoriteperusteisuus) ja ajantasaisuutensa vuoksi sopinut monipuolisesti niin yritysten liikevaihdon kuin tuotannon estimointiin. Tätä hallinnollista aineistoa käyttämällä Tilastokeskus on pystynyt pitämään näiltä osin yrityksiin kohdistuvan tiedonkeruurasitteen vähäisenä.

Muutos vaikuttaa myös verokertymiin, jotka on mm. julkisyhteisöjen alijäämäraportoinnissa kirjattava suoriteperusteisesti. Käytännössä suoriteperusteiset kertymät määritellään tilastoissa ajoituskorjaamalla ko. periodin kassakertymää tilityksen viiveen perusteella.

Arvonlisäverotuksen muuttuminen suoriteperusteisesta maksuperusteiseksi poistaisi Tilastokeskukselta mahdollisuuden käyttää aineistoa tilastoinnissaan ja näin vaikuttaisi merkittävästi edellä mainittujen tilastojen tuotantoon. Koska kyseisten tilastojen tuotanto on eurooppalaisen lainsäädännön säätelemää ja näin jäsenmaita suoraan velvoittavaa, Tilastokeskuksen täytyisi lisätä huomattavasti yrityksiin kohdistuvaa tiedonkeruutaan sekä tämän lisäksi menetelmällisesti korjata aineistomuutoksesta aiheutuvaa harhaa.

Tilastokeskus toivoo, että veromuutoksen toteutustapaa vielä harkittaisiin, jotta nykyisen aineiston avulla laadukkaiden ja monipuolisten suhdannetilastojen tuottaminen olisi edelleen mahdollista eikä tiedonantajarasitetta tarvitsisi tilastoinnin vuoksi lisätä.

Postiosoite:
00022 TILASTOKESKUS

Käyntiosoite:
Työpajankatu 13, Helsinki

Puhelin:
029 551 1000

www.tilastokeskus.fi
Y-tunnus: 0245491-1

Tilastokeskus ehdottaa, että arvonlisäverotuksen muutoksen toteutuessa, yrityksiltä kerättäisiin verotuksen yhteydessä tieto ilmoitustavasta. Toisin sanoen tekevätkö yritykset ilmoituksen edelleen suoriteperusteisesti vai siirtyvätkö maksuperusteiseen ilmoittamiseen. Tämän tiedon avulla Tilastokeskuksessa kyettäisiin paremmin arvioimaan muutoksen vaikutusta arvonlisäveroaineistoon ja sitä voitaisiin edelleen käyttää merkittävin osin tilastointitarkoituksiin. Tämä tieto hyödyttäisi myös muita julkisen hallinnon toimijoita, sillä sen avulla voitaisiin arvioida lakimuutoksen käytännön vaikutusta yrityksille ja siitä olisi apua myös ennakoitaessa valtion verokertymää.

Heli Mikkelä
Ylijohtaja

Mari Ylä-Jarkko
Tilastojohtaja